DZIENNIK URZĘDOWY

C. I K. KOMENDY OBWODOWEJ W KOZIENICACH.

Część IV. — Wydana dnia 24 marca 1916.

1.

Zapomogi.

A. Dla emerytów Państwa Rosyjskiego:

C. i k. Wojskowa Generalna Gubernia została rozkazem Najwyższej Komendy Etapów M. V. Op. Nr. 84975 upoważniona do przyznania emerytom Rosyjskiej Administracyi Państwowej, którzy mogą się jako tacy wylegitymować oraz poświadczą dokumentami prawo swe do emerytury, jakoteż złożą dowód, że nie posiadają prywatnych środków do życia, oraz zachowują się zupełnie niepodejrzanie i politycznie nienagannie, — stałych zapomóg aż do połowy wysokości dawniej przez nich pobranych emerytur.

Wobec tego została c. i k. Komenda obwodu upoważniona do przyznania tych zapomóg osobom uprawnionym po dokładnem zbadaniu, czy warunki, podane przez Najwyższą Komendę Etapów, zostały spełnione.

Aby wykluczyć wszelkie nieporozumienia, zaznacza się odnośnie do wymienionego rozkazu Najwyższej Komendy Etapów, że do „emerytów“ w powyższem zrozumieniu zalicza się również wszystkich rosyjskich inwalidów wojennych, jakoteż te wdowy i sieroty, które pobierały dotychczas od rządu rosyjskiego emerytury, względnie datki na wychowanie.

Co do wymiaru zapomogi mającej być przyznaną zwraca się uwagę na to, że połowa danej emerytury stanowi wymiar maksymalny, która więc tylko wtenczas może być przyznaną w tej wysokości, jeżeli kwota mniejsza nie wystarczy do życia odnośnej rodziny, **co w każdym wypadku musi być stwierdzone.**

B. Dla członków rodzin żołnierzy rosyjskich:

Takowym może być przyznana zapomoga, o ile zostanie stwierdzona jej konieczność, 60 halerzy na dzień i na głowę dla członków rodziny żyjących w wspólnej gospodarce, 80 halerzy zaś dla osób samostojących. Zapomogi dla wszystkich członków jednej rodziny nie mogą przekroczyć miesięcznej kwoty 30 koron.

Prawo do tej zapomogi musi być poświadczone przez odnośną gminę **pod własną odpowiedzialnością wójta** oraz sprawdzone przez odnośny **posterunek żandarmeryi.**

Komendy obwodów mają ostateczną decyzyę co do konieczności udzielania zapomogi, przyczem każde podanie będzie ściśle zbadane.

C. Funkcyonaryuszom (urzędnikom i służbie) Państwa Rosyjskiego, pozostałym w obszarze okupowanym przez Austro-Węgry

mogą, o ile im faktycznie brak koniecznego utrzymania, być przyznane zapomogi pieniężne 60 ha-

lerzy dziennie na głowę dla członków rodziny żyjących we wspólnej gospodarce, 1 koronę zaś dla osób samostojących, jeżeli konieczność da się stwierdzić w sposób niewątpliwy.

W sprawie zapomogi dla członków rodzin rosyjskich żołnierzy wydaje się następujące wskazówki.

I) Wójt winien potwierdzić każdej rodzinie rosyjskiego żołnierza wydaną książkę za co jest osobiście odpowiedzialnym wobec c. i k. Komendy obwodowej.

II) Prawo do zasiłku wojskowego mają:

1. Małżonka i dzieci, o ile te nie ukończyły jeszcze 17 roku życia.
2. Ojciec, matka, dziadek, babka, bracia i siostry powołanego pod broń, o ile utrzymanie wymienionych osób było zawisłe od rezerwisty.
3. Zapomoga należy się także wtedy, jeżeli powołany pod broń, wskutek rany lub choroby, albo wreszcie wskutek niezdolności do dalszej czynnej służby wojskowej, wrócił do domu jako niezdolny do pracy a to aż do wymierzenia mu pensyi państwowej.

4. Wypłata zasiłków tych odbywa się w c. i k. Komendzie obwodowej, a mianowicie: codziennie począwszy od 9 godziny rano do 5 godz. po południu. W niedzielę i święta następnie 1. dnia każdego miesiąca nie wypłaca się zasiłków. Porządek w jakim osoby z poszczególnych gmin mają zgłaszać się po zasiłki będzie dodatkowo oznaczony. Dla gmin dalekich od siedziby c. i k. Komendy obwodowej będą się odbywać wypłaty w pobliskich im miejscowościach, o czem zostaną gminy zawiadomione.

5. Książeczki wypłat są do nabycia w drukarni Wajnberga w Kozienicach po 30 hal. od sztuki względnie w razie większego zamówienia w drukarni Grodzickiego w Radomiu po 10 hal. od sztuki.

Powyższych wskazówek udziela się w tym celu, aby wszyscy naczelnicy gmin jednolicie postępowali w sprawie zasiłków wojskowych.

2. Ceny maksymalne skór garbowanych na sposób dębowy i skombinowany.

A. Skóry krowie i cielęce.

GATUNEK				Cena za 1 kg. Kor.	hal.
Blanki (także kipsy) w całości lub w połówkach		poniżej 4 mm. grubości	na biało	12	40
			na czarno	10	40
		4 do 5 mm. gruba	na biało	12	—
			na czarno	10	—
Skóry brandzlowe (do 3 mm. grubości *)		w całości lub w połówkach ze skór krowich, cielęcych, kipsy i bittlingi		11	20
		z karków lub odpadków		10	40
Skóry wierzchnie	**ze skór cielęcych**		białe	18	—
			czarne gładkie	17	—
			czarne groszkowane	16	—
	ze skór krowich, kipsów i bittlingów	poniżej 1·5 mm grubości	białe	15	20
			czarne gładkie	14	40
			czarne groszkowe	13	60
		od 1·5 mm do 2·5 mm grubości	białe	14	40
			czarne gładkie	13	60
			czarne groszkowane	12	80
		ponad 2·5 mm grubości	białe	13	20
			czarne gładkie	12	40
Skóry podeszwiane (nie z byków i bawołów)		Waszledry	w połówkach lub w całości	8	80
			krupony	10	10
			karki	7	85
			odpadki	6	70
		Zalledry	w połówkach lub w całości	9	60
			krupony	11	50
			karki	8	—
			odpadki	7	20

*) Miarodajną jest grubość przy zwykłym sposobie mierzenia, to jest 10 cm od linii cięcia, a mianowicie w środku długości grzbietu, względnie brzucha (karki i odpadki).

Skóry podeszwiane z byków i bawołów.

a) Z byków przy wszystkich sposobach garbowania:

w połówkach o	0·50	koron taniej za 1 kg.
krupony, karki i odpadki o	1·00	
b) z bawołów przy wszystkich sposobach garbowania:		
połówki, krupony, karki i odpadki o	2·00	

B. Skóry końskie.

Brandzole w całości za kg. w Koronach i halerzach	. . . .	9	60
Karki końskie „ „ „	. . . .	10	55
Szyldy końskie „ „ „	. . . .	8	65

C. Wspólne postanowienia.

1) Wyżej wymienione ceny maksymalne płaci się tylko za skórę najlepszego garbowania i wyrobu ze skór bez lub prawie bez cięcia, bez śnieci i pędraków albo najwyżej z pojedyńczymi ale zrośniętymi pędrakami. Za obciążony lub mniej wartościowy towar płaci się odpowiednio niższe ceny. Umowy nie odpowiadające tym przepisom na niekorzyść kupującego są nieważne. 2) Maksymalne ceny, które zarazem uwzględniają koszta będącego w zwyczaju opakowania lub zawiązania i wysyłki aż do stacyi załadowania, obowiązują sprzedawców skóry. 3) Przy handlu hurtownym, to jest w rozumieniu niniejszego rozporządzenia w obcowaniu firm handlujących skórą z odsprzedającymi, z wielkimi przemysłowcami, przerabiającymi skórę lub ze stowarzyszeniami przemysłowców przerabiających skórę na małą skalę, można do cen maksymalnych doliczyć dodatek do 3%. Ceny te zawierają także koszta będącego w zwyczaju opakowania lub zawiązania i wysyłki towaru aż do stacyi załadowania. 4) Przy drobnym handlu wolno do pod A. i B. wymienionych cen maksymalnych żądać dodatku do 10 proc. 5) Przy drobiazgowej sprzedaży ciętej skóry (wycięcie skóry) nie wolno żądać wyższych cen nad te, które się okazują jako należne na podstawie wyżej oznaczonych cen maksymalnych przy uwzględnieniu dotychczas w zwyczaju będącego sposobu obliczania cen za poszczególne części ciętej skóry. 6) Wymienione rodzaje skór wolno sprzedawać tylko podług wagi.

D. Dalsze postanowienia.

Dla miejscowości zanadto oddalonych od miejsc położonych w obrębie zarządu gubernialnego, a w których się skórę wyrabia, dalej dla miejscowości nie leżących przy stacyi kolejowej lub okrętowej, albo przy zachodzących szczególnych stosunkach miejscowych, może Komenda obwodowa od czasu do czasu ustanowić stosowny dodatek na koszta dowozu.

E. Zakaz obciążania skóry.

Obciążanie skóry materyałami, nie służącymi do garbowania lub niepotrzebnymi do dalszego wyrobu skóry jest zabronione. Użycie materyałów obciążających, jak baryum, magnezyum, ołowiu, soli cynkowych lub innych mineralnych soli, jakoteż glukozy (brylantyny) dekstryny, melasy i podobnych organicznych materyałów dozwolone jest tylko dla celów blichowania i apretury (przyprawiania) skóry, a to tylko w małych ilościach. Nadmierne napełnienie skóry materyałami garbowymi lub tłuszczami jest również zabronione.

F. Postanowienia karne.

1) Kto za skórę żąda wyższej ceny, lub kto w myśl niniejszego rozporządzenia nie przysługującego mu świadczenia ubocznego jakiejkolwiekbądź treści dla siebie lub dla trzeciej osoby żąda, przyrzeka, wykonuje lub przyjmuje, 2) kto umyślnie lub przez zaniechanie przykazanej staranności jakimkolwiekbądź sposobem do tego się przyczynia, że osoba uprawniona do sprzedaży lub pośrednicząca przy sprzedaży działa wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia, 3) kto przeciwdziałanie postanowieniom niniejszego rozporządzenia przez kogokolwiekbądź lub jakimkolwiekbądź sposobem popiera lub zataja, 4) kto stawiając choćby tylko bierny opór, zbrania się sprzedawać

w granicach cen maksymalnych czy to skórę zajęciem obłożoną stacyi odbiorczej przy Komendzie obwodowej w Radomiu, czy też od zajęcia zwolnione zapasy skór dla celów dalszej sprzedaży lub konsumcyi, lub kto po wydaniu mu skóry takową ukrywa względnie w celach spekulacyjnych nabywa i tym sposobem od konsumcyi ją usuwa, ulegnie wymierzonej przez c. i k. Komendę obwodową karze pieniężnej do 5000 K względnie karze aresztu do 6 miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Tej samej karze podlegają także ci, którzy za skórę wprowadzoną do krajów okupowanych, żądają więcej, aniżeli wymaga tego obywatelski zarobek, taksamo i ci, którzy za towary wyrabiane ze skóry, lub za uskutecznienie naprawy żądają cen, które nie zostają w żadnym stosunku do kosztów (środków produkcyi i wynagrodzenia za pracę). C. i k. Komenda obwodowa zastrzega sobie prawo skonfiskowania i zlicytowania skóry na koszt posiadacza na wypadek powtórzenia czynu karygodnego w odniesieniu do zatajania zapasów skóry.

Niniejsze rozporządzenie, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, nie narusza w niczem postanowień t. m. rozporządzenia z dnia 6/12. 1915 L. 1282 w odniesieniu do zajęcia skóry.

3.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii

z 7 lutego 1916. Dziennik rozp. c. i k. Zarządu wojskowego. Część XV, Nr. 49, dotyczące zgłoszenia uprawnień górniczych i zabezpieczenia należytości kopalnianych.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany) co następuje:

§ 1.

Wszystkie uprawnienia (nadania) górnicze, nabyte przed wejściem w życie tego rozporządzenia, muszą być zgłoszone w c. i k. wojskowym urzędzie górniczym w Dąbrowie w przeciągu ośmiu tygodni po wejściu w życie tego rozporządzenia.

Na żądanie wojskowego urzędu górniczego należy w przeciągu przynajmniej czterotygodniowego terminu udowodnić posiadanie uprawnienia górniczego.

Jeżeli zgłoszenie przepisane w pierwszym ustępie nie nastąpi, albo jeżeli dowód przepisany w drugim ustępie nie będzie złożony, może wojskowy urząd górniczy pozbawić uprawnienia górniczego bez pretensyi do odszkodowania.

§ 2.

Jeżeli należytości za prowadzenie ruchu kopalnianego nie zostaną na czas wpłacone, doręczy wojskowy urząd górniczy obowiązanym do zapłaty pisemne upomnienie, w którem ustanowiony będzie nowy termin do wpłaty. Jeżeli zapłata nie nastąpi w przeciągu tego ostatniego terminu, może Naczelna Komenda armii pozbawić uprawnienia górniczego bez pretensyi do odszkodowania.

§ 3.

Przekroczenia tego rozporządzenia, albo przepisu wydanego na podstawie tegoż, będzie, o ile nie podegają surowszemu przepisowi karnemu, na wniosek wojskowego urzędu górniczego komenda obwodowa karała grzywną do dziesięciu tysięcy koron, a w razie niemożności ściągnięcia grzywny, aresztem do jednego roku.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie 20 lutego 1916.

Zawiadamia się, że wszelkie doniesienia o znalezieniu pokładu i podania o nadanie uprawnień górniczych wniesione do c. i k. wojskowego urzędu górniczego w Dąbrowie na razie pozostaną bez odpowiedzi i że zgłoszenia przepisane w § 1 powyższego rozporządzenia bezwarunkowo muszą być wniesione w drodze pisemnej.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny w. r.

E. Nr. 4827/16.

4.

Środki ostrożności przeciw zaraźliwym chorobom.

1) Osoby dotknięte zaraźliwą chorobą lub podejrzane o zarażenie mają być wraz z osobami ich pielęgnującemi o ile możności, umieszczone w oddzielnej izbie, a co najmniej z dala trzymać się od pozostałych domowników.

2) Osobom dotkniętym zaraźliwą chorobą, jakoteż ich domownikom nie wolno chodzić na miejsca publiczne (do szkoły, kościoła, domu gościnnego, na kolej, targi itp.) i do mieszkań innych osób, a to aż do zupełnego ukończenia się choroby i przeprowadzenia końcowej dezynfekcyi, jak w ustępie 12.

3) Otoczenie chorych winno, aby uchronić się przed zarażeniem, po każdorazowem zetknięciu się z chorymi, ich odchodami, wyrzutami, bielizną i pościelą,

odkazić sobie ręce wodą karbolową (lysolem i t. p.) a co najmniej starannie wymyć mydłem.

4) Najpotrzebniejsze zakupna winna załatwiać osoba zdrowa, unikając przytem dłuższego pobytu w sklepie i nie dotykając się niekupionych towarów.

5) Jeżeli rodzina, w której domu znajduje się choroba zakaźna, trudni się handlem (posiada sklep) lub przemysłem (ma pracownię-warsztat), wówczas muszą wszystkie osoby tam zajęte, trzymać się jak najdalej od osoby zakaźną chorobą dotkniętej, w przeciwnym bowiem razie wykonywanie przedsiębiorstwa musiałoby być zakazane na czas trwania choroby.

6) Należy zakazać bezwarunkowo na wstęp do mieszkania osoby dotkniętej zakaźną chorobą wszystkim osobom, z wyjątkiem tam zamieszkałych, nietylko przez kartkę na drzwiach wchodowych, lecz także przez inne ogólnie zrozumiałe znaki ostrzegawcze (wiecheć i t. p).

7) Pranie i płukanie bielizny w wszelkich wodach publicznych, w miejscowościach, w których panuje choroba zakaźna, jest surowo wzbronione.

8) Odkażone mlekiem wapiennem odchody chorych na tyfus brzuszny, czerwonkę, cholerę i tyfus plamisty należy zlewać do dołu w tym celu wykopanego, na odległem miejscu od studni przynajmniej 6 metrów. Dół ten ma być przykryty deskami i kamieniami, a po wygaśnięciu epidemii ziemią dobrze przysypany.

9) Zakazuje się nie tylko chorym, lecz także zdrowym osobom załatwiania najkonieczniejszych potrzeb gdziekolwiek indziej, jak tylko w wychodkach, a w braku tychże, w tym celu wykopanych dołach kloacznych.

10) Głowa domu jest obowiązana o każdem w swem domostwie zaszłym wypadku choroby zakaźnej lub podejrzeniu o nią, jak niemniej o każdym wypadku śmierci oznajmić sołtysowi, nie wchodząc przytem do jego mieszkania.

11) Zwłoki osób zmarłych na chorobę zaraźliwą mają być w całości obwinięte o ile możności w prześcieradło, przepojone jednym z środków odkażających, wstęp do izby zmarłego uczestnikom pogrzebu (wszelkim osobom) przed końcową dezynfekcyą, następnie wnoszenie zwłok do kościoła, jakoteż udział dzieci szkolnych w pogrzebie, jest surowo zakazany. Pogrzeb ma być cichy.

12) Końcową dezynfekcyę po wygaśnięciu zaraźliwej choroby w mieszkaniu, czyto wskutek zupełnego wyzdrowienia, czy wskutek śmierci chorego należy przeprowadzić w następujący sposób: Bieliznę, pościel i odzież należy dobrze wygotować, albo, jeżeli to jest niemożliwe, dłuższy czas na słońcu przewietrzać. Słomę z łóżka spalić, podłogę, łóżko w izbie po chorym wymyć gruntownie gorącym ługiem, a ściany wapnem wybielić. Osoby, które były chore, mają się po wyzdrowieniu kilka razy kąpać w ciepłej wodzie mydlanej lub zmywać się w niej.

13) Wszystkie studnie we wsi należy zaopatrzyć w silne przymocowane wiadra, w 6 metrów długie ścieki na odpływ wody, ogrodzić i przykryć szczelnie. Zakazuje się również czerpania wody własnemi wiadrami.

14) Sołtysi zobowiązani są po wybuchu zarazy zastosować niniejsze środki ostrożności, o ile zaś chodzi o pierwsze wypadki choroby we wsi, mają bezzwłocznie o ich wybuchu donieść do urzędu gminnego. O dalszych wypadkach zarazy winni zawsze regularnie co tygodnia w piątek donieść do urzędu gminnego, podając równocześnie nazwiska, ilość osób, które w ostatnim tygodniu zachorowały, jakoteż, które wyzdrowiały i umarły.

15) Choroby, o których należy donieść, są następujące: Dyfterya, czerwonka, cholera, malarya, szkarlatyna, tyfus powrotny, jaglica, tyfus brzuszny, tyfus plamisty, gorączka połogowa i ospa.

16) Wójtowie zobowiązani są donieść bezzwłocznie c. i k. Komendzie obwodowej o każdem zajściu w danej miejscowości wypadku choroby zakaźnej lub podejrzenia o nią, z podaniem nazwy tejże, liczby osób chorych i podejrzanych o chorobę, tudzież następujące charakterystyczne objawy chorób, jak biegunka krwawa i śluz (przy odchodach), wysypka na ciele i zapalenie gardła.

17) Celem prowadzenia ewidencyi chorób zakaźnych należy co soboty wedle przesłanych wzorów **Tygodniowy wykaz zaraźliwych chorób** podać c. i k. Komendzie obwodowej liczbę chorych osób, które w ostatnim tygodniu zachorowały, umarły, zupełnie wyzdrowiały i z końcem tygodnia pozostają chore.

18) Wójtowie i sołtysi winni niniejsze zarządzenie jak najobszerniej ogłosić i czuwać nad ścisłem jego wykonywaniem.

19) Wszystkie te środki ostrożności muszą być przestrzegane aż do zupełnego wygaśnięcia choroby i przeprowadzenia końcowej dezynfekcyi w zakaźnym domu, jak w ustępie 12. W tym celu urzędy gminne winny zawsze mieć w pogotowiu wapno dla dezynfekcyjnych celów.

20) Organom, czuwającym nad zastosowaniem tych środków ostrożności nie wolno wchodzić do mieszkań zakażonych chorobą zaraźliwą, mają oni natomiast wywołać jednego ze starszych domowników tego domu i stosownego udzielić mu pouczenia.

5.

Wykonywanie prawa karania przekroczeń policyjnych

przez naczelników gmin i komendantów posterunków Żandarmeryi w powiecie.

Na zasadzie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 19 sierpnia 1915 (Dziennik rozporządzeń c. k. Zarządu wojskowego w Polsce: Część VII, Nr 30), dotyczącego karania przekroczeń policyjnych i postępowania policyjno karnego, udzielam wszystkim naczelnikom gmin i komendantom posterunków Żandarmeryi w obwodzie prawa zagrażania i nakładania w mojem imieniu grzywien do 20 kor. i kar aresztu do dwóch dni.

Naczelnik gminy może nakładać kary tylko w obecności dwóch radnych, względnie osób do tego wybranych przez zgromadzenia gminne.

Protokoły rozpraw karnych i wykazy co do przeznaczenia grzywien winien naczelnik gminy przedkładać co tygodnia komendzie obwodowej.

Również upoważniam komendantów posterunków Żandarmeryi do nakładania osądów w myśl § 3 wyżej wspomnianego rozporządzenia.

Osądy muszą być wygotowywane według urzędowego wzoru, którego egzemplarze prześle komenda obwodowa wszystkim posterunkom Żandarmeryi.

6.

Centrala dla obrotu towarów.

Dnia 1 stycznia b. r. otwarta została w Krakowie c. i k. Centrala dla obrotu towarów.

Naczelnik i kierownicy oddziałów dla wywozu, względnie przywozu, przyjmują strony codziennie od godziny 9—12 przed południem z wyjątkiem niedziel. Numer telefonu: Kraków 3582.

Zwraca się uwagę na to, że c. i k. Centrala dla obrotu towarów nie ma żadnego wpływu na wydawanie certyfikatów poszczególnym osobom, wobec czego odwiedziny w tym celu dokonywane będą bezskuteczne, a petenci otrzymają bez wyjątku odmowną odpowiedź.

Natomiast służy naczelnik Centrali chętnie informacyami przy omawianiu kwestyi natury ogólnej, dotyczących spraw pasztortowych, przewozu, ruchu osobowego i pocztowego i spraw cłowych, źródeł dla sprowadzania towarów, poparcia przemysłu, użytku materyałów surowych i t. p.

7.

Ruch graniczny.

1) Wywóz za certyfikatem, jakoteż wolny wywóz tych artykułów, które nie podlegają żadnemu zakazowi wywozu, dozwolony jest tylko w oznaczonych miejscach wywozu, a mianowicie w Sieciechowie, Świerzach górnych, Magnuszewie, Mniszewie i Grabowie nad Pilicą.

Pozatem jakikolwiek wywóz wszędzie wzdłuż granicy zarówno za certyfikatem, jakoteż i bez certyfikatu, jest surowo wzbroniony.

2) Przejazd przez granicę furmankami w obydwóch kierunkach dozwolony jest tylko w dzień i tylko w miejscach wywozu, a nadto przejazd na zewnątrz tylko za okazaniem przepustki i paszportu na bydło. Wszystkie furmanki podlegają zawsze w miejscach wywozu kontroli.

3) Każdy przechodzący granicę na zewnątrz w innych miejscach, aniżeli w miejscach wywozu i nie mający wymaganej przepustki (paszportu na bydło, certyfikatu wywozu) zostanie aresztowany.

4) We wszystkich przypadkach przemytnictwa zastosowana będzie bezwarunkowo konfiskata towaru w myśl ustanowionych przepisów.

5) Każdy, kto przez doniesienie do c. i k. Komendy obwodowej, najbliższego posterunku żandarmeryi, straży skarbowej lub straży granicznej przeszkodzi przemyceniu i towar zajmie, otrzyma wynagrodzenie w wysokości 25 proc. dochodu ze sprzedaży towaru.

6) Przywóz z obszaru okupowanego niemieckiego na wschód od Wisły jest bezwarunkowo zakazany.

Natomiast na zachód od Wisły (to znaczy także do obwodu kozienickiego) dozwolony jest przywóz wszelkich towarów wzdłuż całej granicy.

8.

Paszporty bydlęce.

Przyprowadzane na targi w tutejszym obwodzie i wogóle przeznaczone do obrotu handlowego zwierzęta nie są zaopatrywane w paszporty zwierzęce, które przy tępieniu zaraz zwierzęcych są bardzo ważne.

Aby sprawę paszportów zwierzęcych uregulować zarządzam na podstawie § 8 ogólnej ustawy o chorobach zwierzęcych z 6/8 1909 Dz. p. p. Nr 177 i odnośnego rozporządzenia wykonawczego z 15/10 1909 Dz. p. p. Nr 178, co następuje:

Dla wszystkich zwierząt domowych, jak przeżuwaczy (bydło rogate, owce, kozy) jednokopytowych (konie, osły, muły, osłomuły) i świń, ma się wydawać stare dotąd używane świadectwa (paszporty), zwierzęce w następujących wypadkach a mianowicie, jeżeli zwierzęta:

1) prowadzi się na targ, przetarg, wystawę lub pokaz,

2) przy zmianie stałego miejsca pobytu przechodząc do innej miejscowości,

3) przewozi się koleją lub okrętami,

4) nie mające stałego miejsca pobytu pędzi się z miejca na miejsce.

Wystawianie paszportów zwierzęcych należy zasadniczo do obowiązków wójta, z ważnych jednak powodów można upoważnić do tej czynności także inne organa.

Przed wystawieniem paszportu zwierzęcego musi być każde zwierzę zbadane przez oglądacza zwierząt na jego osobnikowy stan zdrowia.

Paszport zwierzęcy można wydać tylko dla zwierzęcia uznanego za zdrowe i wolne od zaraźliwej choroby zwierzęcej i to pod warunkiem, że w danej miejscowości, skąd zwierzę pochodzi, nie panuje żadna zaraza zwierzęca, która udzielić się może temu zwierzęciu, na które świadectwo ma być wystawione; np jeżeli panuje w Kozienicach zaraza pyska i racic (pryszczyca) natenczas nie można wydać świadectwa (paszportu) zwierzęcego na żadną pochodzącą z Kozienic sztukę bydła rogatego, na żadną owcę, kozę i świnię, ponieważ, jak wiadomo, wspomniana zaraza dla wszystkich wymienionych gatunków zwierząt jest zaraźliwa.

Dla wszystkich wspomnianych na wstępie gatunków zwierząt ma się wydawać świadectwa jednakowe, tj. dla każdej sztuki osobne świadectwo; dla osesków w towarzystwie matki wystarcza zapisek na paszporcie matki.

Wszystkie rubryki dawnego paszportu zwierzęcego należy dokładnie wypełnić w języku polskim oraz zaopatrzyć pieczęcią gminną i podpisem wójta.

Każdy paszport zwierzęcy jest ważny na dni 14 włącznie.

Za każdy paszport zwierzęcy wystawiony dla większego zwierzęcia (bydła rogatego, koni) będzie pobierać wójt od strony 14 groszy, zaś dla mniejszego zwierzęcia 10 groszy, a to na pokrycie wszelkich z tem połączonych wydatków.

Za dokładność i prawdziwość wystawionego paszportu jest odpowiedzialny osobiście wójt.

Zarządzenia te należy natychmiast podać do ogólnej wiadomości w sposób tam praktykowany.

Przekroczenia tych zarządzeń, które z dniem ogłoszenia wchodzą w życie, karane będą po myśli § 63—70 cytowanej ustawy, grzywną do 600 kor., względnie aresztem do 2 miesięcy.

9.

Pouczenie o chorobach bydła.

Wścieklizna.

Wścieklizna jest najczęstszą, zaraźliwą, szybko przebiegającą chorobą, występującą u psa, która się przenosi jedynie przez pokąsanie przez zwierzęta wściekłe, szczególnie przez wściekłe psy.

Objawy wścieklizny są w zasadzie u wszystkich zwierząt jednakowe. Najgłówniejsze w większej ilości wypadków są następujące: podniecone szalone zachowanie się, wielka wrażliwość, chęć do kąsania lub kaleczenia i t. p. (szalona wścieklizna), w innych wypadkach znowu występuje przytępienie, osłabienie, porażenie różnych części ciała, szczególnie tyłu; chęć do kąsania jest wtedy mniejsza (cicha wścieklizna).

a) Wścieklizna u psów. Najpierwszym dostrzegalnym objawem u psów jest zmiana w zwykłem zachowaniu się: psy stają się ponure i nieprzyjazne, niespokojne i wystraszone, albo ociężałe i gniewliwe; kryją się i słuchają swego pana tylko z niechęcią i okazują chęć do uciekania; chęć do jadła jest zmniejszona, albo całkiem ustaje, natomiast występuje skłonność do połykania przedmiotów niejadalnych albo niestrawnych, jak drzewo, słomę, pióra, skórę i t. p., oraz chęć do lizania zimnych przedmiotów, kamieni, żelaza i t. p., wody, a nawet własnego moczu.

Po wystąpieniu tych objawów trwających do dwóch dni, po których podejrzywa się już u psa poczynającą się wściekliznę, chęć do uciekania i błąkania się jest większa, występuje gwałtowny pociąg do kąsania szczególnie innych psów, kotów i wielkich zwierząt domowych; głos staje się ochrypły i zmieniony; przy szczekaniu wybitnie krótki głos, przechodzi w wyższy przeciągły (wyjący) ton; w czasie napadów są psy zupełnie bez świadomości. Pomiędzy napadami leżą psy spokojnie, jednak wskutek hałasu, podrażnienia kijem, jaskrawem światłem i t. d., mogą wystąpić napady wścieklizny. Właściwego wodowstrętu u psów wściekłych nie można zauważyć, pokarmu zupełnie nie przyjmują, gardzą nim, natomiast połykają powietrze, niestrawne, a nawet wstrętne przedmioty.

Psy takie szybko chudną; wzrok mają dziki, oczy zapadnięte, matowe, włos bez połysku i nastroszony.

W końcu występuje osłabienie i porażenie tylnej części ciała i szczęki dolnej, napady są krótsze i mniej nasilone, a śmierć następuje najczęściej między piątym a siódmym dniem choroby.

Te objawy występują najwybitniej przy tak zwanej szalonej wściekliźnie.

Przy tak zwanej cichej wściekliźnie, chęć do kąsania, uciekania z domu, podniecenie i niepokój nie występują tak wybitnie; chore zwierzęta są więcej spokojne i smutne i wcześnie występują u nich objawy osłabienia i porażenia.

Objawy, których wystąpienie wzbudza podejrzenie wścieklizny, są następujące: na początku zmiana w za-

chowaniu się psa, zmiana w przyjmowaniu pokarmów, chęć do uciekania i wałęsania się, wybitny pociąg do kąsania, zmiana głosu i napadami występujące wzmaganie się tych objawów.

Wścieklizna u kotów przebiega podobnie jak u psów; koty okazują szczególny niepokój i szczególny pociąg do kąsania i drapania.

Podobne objawy okazują także wściekłe lisy i wilki.

b) Wścieklizna u koni. Na początku choroby konie ogryzają sobie te miejsca ciała, które zostały skaleczone (ugryzione) przez wściekłe zwierzęta; niekiedy okazuje się u nich nadzwyczajny popęd płciowy; przyjmowanie pokarmów ustaje, połykanie jest utrudnione, głos zmieniony i ochrypły; występują drgawki a nawet kurcze. Podczas właściwych napadów wścieklizny biją i kopią konie, gryzą różne przedmioty, a nawet własne ciało, tak, że wyrywają całe kawałki skóry, albo w ten sposób gryzą i szczypią do krwi także inne zwierzęta. Oddechanie jest przyspieszone, z pyska toczy się piana i ślina, głos jest zmieniony i ochrypły. Przy dłuższem trwaniu choroby napady krócej trwają i są słabsze, zwierzęta przepadają szybko; występuje osłabienie, a w końcu porażenie tylnej części ciała. Gdy to nastąpi konie ustawicznie leżą i giną w przeciągu 4 do 6 dni trwania choroby.

c) Wścieklizna u bydła rogatego w głównych zarysach podobna jest do wścieklizny u konia; ponieważ bydło nie może kąsać, występuje u niego chęć do bodzenia rogami różnych przedmiotów i zwierząt.

d) Wścieklizna u owiec i kóz. Zwierzęta okazują na początku wścieklizny niepokój, podniecony popęd płciowy, świąd skóry, brak chęci do jadła; przeżuwanie ustaje. W czasie wścieklizny robią zwierzęta niezwykłe skoki, tupią nogami, zgrzytają zębami, ziewają często, bodą rogami.

Kozy kąsają niekiedy także przedmioty. W końcu następuje wśród objawów porażenia śmierć.

e) Wścieklizna u świń. Dotknięte wścieklizną świnie są bardzo dzikie i straszne, liżą i drapią miejsce, w które były ukąszone. W czasie napadów wścieklizny pienienie z pyska jest bardzo silne, oddech przyspieszony, wzrok groźny i wielki pociąg do kąsania. Śmierć poprzedza porażenie tylnej części ciała.

10. Wykaz szkół obwodu Kozienickiego.

L. p.	Szkoła	Gmina	L. p.	Szkoła	Gmina
1	Bobrowniki	Bobrowniki	26	Anielin Kępa	
2	Dobieszyn		27	Mniszew	
3	Brzóza	Brzóza	28	Osiemborów	Rozniszew
4	Bronowice	Góra-Puławska	29	Rozniszew	
5	Zarzecze		30	Wilczkowice dolne	
6	Boże		31	Chechły	
7	Duckowola	Grabów n.|P.	32	Gniewoszów	
8	Grabów n.|P.		33	Nowy-Regów	Sarnów
9	Grabowska wola		34	Oleksów	
10	Babin		35	Sarnów	
11	Floryanów	Grabów n.|W.	36	Zawoda	
12	Sycyna		37	Głusiec	
13	Sydół		38	Sieciechów I.	Sieciechów
14	Jedlnia	Jedlnia	39	Sieciechów II.	
15	Kozienice	miasto	40	Laski	Suskowola
16	Stanisławice	Kozienice	41	Sucha	
17	Głowaczów		42	Nowa-Wieś	Swierze-górne
18	Lipa	Marjampol	43	Tczów	Tczów
19	Marjampol		44	Holendry	
20	Brzeście		45	Łękawica	Trzebień
21	Janowice	Oblasy	46	Magnuszew	
22	Janowiec		47	Trzebień	
23	Wojszyn		48	Zwoleń	Zwoleń
24	Jadwinów	Policzna			
25	Policzna				

11.

Spis Sądów gminnych oraz skład osobowy w Obwodzie Kozienickim.

Siedziba Sądu	Przynależne gminy	Posterunek żandarmeryi	Nazwisko Sędziego	Nazwisko ławników	Nazwisko sekretarza
Babin	Grabów n.|W. Góra puławska Oblasy	Oblasy	Maryan Jagmin	Klemens Bodzioch Franciszek Deja Józef Kuchowski	Teofil Czyżewski
Brzóza	Bobrowniki Brzóza Jedlnia Maryampol	Głowaczów	Karol Kotowski	Adam Warchoł Franciszek Kapusta Jakób Ekert	Henryk Wielowiejski
Gniewoszów (siedziba w Sławczynie)	Sarnów Sieciechów	Gniewoszów	Sylwester Herniczek	Wawrzyniec Frist Jan Witkowski Tomasz Zawadzki	Henryk Ran
Magnuszew	Grabów n.|P. Rozniszew Trzebień	Magnuszew	Jan Komornicki	Ludwik Bączkowski Józef Marchewka Tomasz Marchewka	Edward Paluchowski
Kozienice	Brzeźnica Kozienice Świerze górne	Kozienice	Maryan Wojciechowski	Franciszek Kurek Paweł Gajda Oleksiak	Aleksander Przybytniewski
Zwoleń	Policzna Suska Wola Tczów Zwoleń	Zwoleń	Stanisław Karczewski	Wawrz. Nagliński Antoni Pietrzyk Stanisław Górnicki	Franciszek Malinowski

12.

Wykau osób ukaranych przez sąd wojskowy przy c. i k. Komendzie obwodowej w Kozienicach od 1. lutego do 29. lutego 1916.

L. p.	NAZWISKO	Dzień wyroku	Czyn karygodny	Sposób i wymiar kary
1 2	Władysław Kregora Jan Kregora	10|II.	Zbrodnia ciężkiego uszkodzenia ciała. § 436: w. u. k.	4 miesiące 1 miesiąc } zaostrz. więzienia
3	Julian Telefus	10|II.	Zbrodnia wymuszenia § 376: b w. u. k.	4 miesiące zaostrz. więzienia
4	Stefan Gąciora	10|II.	Występek przeciwko bezpiecz. życia § 599: w. u. k.	2 miesiące zaostrz. aresztu
5 6 7 8 9 10	Szczepan Niemiec Roch Traczyk Antoni Wolski Józef Machaj Stefan Petryka Michał Janikowski	14|II.	(5–6) Zbrodnia wymuszenia § 376: b w. u. k. (7–10) Pomoc w zbrodni § 518: a w. u. k.	(5–6) po 4 miesiące zaostrzonego więzienia (7) 2 miesiące zaostrzon. więzienia (8–10) po 1 miesiącu zaostrzonego więzienia
11 12 13	Stanisław Bocian Józef Milas Izrael Schulz	14|II.	Występek nakłaniania do nadużycia władzy urzęd. (usiłowane przekupstwo) § 568: w. u. k.	(11–12) po 2 tygodnie zaostrzonego aresztu (13) 3 tygodnie zaostrzonego aresztu
14 15	Stanisław Zasada Jan Kudka	17|II.	Zbrodnia rabunku § 483 i 485: c i d w. u. k.	15 lat ciężkiego więzienia 12 lat ciężkiego więzienia
16 17	Marjanna Żegorczek Jan Nowaczyński	19|II.	Występek nakłaniania do nadużycia władzy urzęd. (usiłowane przekupstwo) § 568; w. u. k.	1 tydzień zaostrzon. aresztu 1 tydzień zaostrzon. aresztu
18	Antoni Golis	19|II.	Zbrodnia wymuszenia § 376: b w. u. k.	4 miesiące ciężkiego więzienia

13.

Przepisy dla podróżujących.

Ponieważ w ostatnich czasach podróżujące osoby cywilne zawlekły wielokrotnie oprócz tyfusu plamistego także ospę i cholerę, przeto wydaje się następujące zarządzenie:

Osoby cywilne, które pochodzą z gmin wiejskich i miast, w których pokazał się tyfus plamisty, ospa lub cholera, a które z nieuniknionych powodów natury prywatnej lub publicznej muszą przedsięwziąć podróż poza obręb obwodu, mają postarać się o klauzulę urzędowo-lekarską (lekarza obwodowego, lekarza okręgowego, lekarza miejskiego lub lekarza gminnego) — na dokumentach podróży (w paszporcie i t. p.), że są napewno wolne od wszy, że nie okazują żadnych oznak jednej z powyżej wymienionych chorób zakaźnych, że wreszcie w ciągu ostatnich 3 tygodni w ich mieszkaniach (w ich budynku) nie został stwierdzony żaden wypadek tyfusu plamistego, ospy lub cholery azyatyckiej. Osoby, które pochodzą z miejscowości zakażonych, a nie mają tej klauzuli, zostaną od podróży wyłączone.

14.

Sprzedaż towarów.

Po myśli rozporządzenia c. i k. Jenerał Gubernatorstwa z dnia 2. lutego 1916 Nr. 1400 zarządza się co następuje:

Każdy, kto w sposób zarobkowy lub na targu sprzedaje niżej wymienione środki żywności i niezbędne artykuły, obowiązany jest umieścić cenę tych towarów w lokalu sklepowym lub na swem stanowisku sprzedaży, na samym towarze lub na innem miejscu dla odbiorców dobrze widocznem, wyraźnem pismem, wedle jakości i ilości podług używanej wagi rosyjskiej, we walucie koronowej:

Mięso wszelkiego rodzaju, świeże i konserwowane, słonina, smalec wieprzowy, kiełbasa, świerze ryby, śledzie, mąka, grysik, krupy jęczmienne, hreczka, proso, chleb, fasola, groch, ryż, mleko, masło, ser, twaróg, jaja, oliwa różnego rodzaju, ocet, tłuszcz roślinny, sól, kawa, herbata, cukier, jarzyny (kapusta, buraki, chrzan, cebula), owoce (jabłka, śliwki, gruszki), drzewo opałowe, węgiel, nafta, spirytus do palenia, świece, mydło, zapałki, wapno.

Sprzedawcom, którzy nie zastosują się do tego rozporządzenia, zamknie się z dniem 10. marca sklepy, względnie usunie się ich z targu i zarazem zostanie przeciw nim wdrożone postępowanie karne.

O tem rozstrzyga Komenda obwodowa bez prawa odwołania.

15.

Zamachy na linie kolejowe.

Kto zdoła udaremnić zamach na linie kolejowe i sprawcę zamachu ująć, względnie do jego ujęcia istotnie się przyczynić, otrzyma wynagrodzenie w wysokości 200 Koron.

Jeżeli w udaremnieniu zamachu, względnie przy ujęciu sprawcy kilka osób współdziałało, to wyżej oznaczone wynagrodzenie rozdzieli się pomiędzy te osoby.

Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe zastrzega sobie udzielenie jeszcze wyższego wynagrodzenia w szczególniejszych wypadkach.

Premie za ujęcie sprawcy wypłacać się będzie także osobom cywilnym.

16.

Napady w Radomiu.

Ponieważ w Radomiu powtórzyły się ponownie napady na osoby należące do siły zbrojnej i zarządu wojskowego, a również strzelano do posterunków wojskowych, zarządziła Naczelna Komenda Armii, że w razie powtórzenia się napadu nałożyć należy na miasto Radom za każdy napad karę w wysokości 50.000 Koron.

17.

Uwolnienie od opłaty pocztowej.

Uwolnienie od należytości pocztowej dla listów urzędowych przyznano w kraju okupowanym następującym urzędom i funkcyonaryuszom cywilnym.

1) listom urzędowym sędziów pokoju i sądów gminnych w ich wzajemnym stosunku służbowym, w stosunku z c. i k. Władzami wojskowemi na obszarze okupowanym oraz w stosunku z adresatami obowiązanymi do opłaty pocztowej w sprawach urzędowych, o ile odnośni adresaci znajdują się na obszarze okupowanym.

2) listom urzędowym magistratów, urzędów gminnych i prowadzących metryki w kraju okupowanym w wzajemnym ich stosunku służbowym, w stosunku z c. i k. władzami wojskowemi, sędziami pokoju i radami gminnemi na obszarze okupowanym.

18.

Karygodność dania pomocy jeńcom wojskowym przy ucieczce.

Osoby wojskowe i cywilne, które jeńcom wojennym udzielają pomocy w ucieczce w jakikolwiekbądź sposób n. p. przez ułatwienie im ucieczki, ukrywanie ich, wskazanie drogi, niewydanie lub niedoniesienie natychmiastowe o ukrywających się zbiegach władzom a więc popełniają czyn, przynoszący szkodę własnej sile wojennej lub wspierający nieprzyjaciela, mogą stać się przez to winnemi zbrodni przeciw sile wojennej państwa według § 327 w. u. k.

Zbrodnia ta podpada pod orzecznictwo sądów doraźnych, które winnych skazują na śmierć przez powieszenie w wypadkach wymienionych w § 328 w. u. k. a we wszystkich innych wypadkach na śmierć przez rozstrzelanie.

C. i k. Komendant Obwodu:
Tintz m. p.
podpułkownik.

Nakładem c. i k. Komendy Obwodowej w Kozienicach. — Drukarnia Eug. i Dr. Kaz. Koziańskich w Krakowie
ul. Karmelicka 16.